

Vypĺňanie údajov o žiakoch so zdravotným znevýhodnením (ZZ)

Žiaci so zdravotným znevýhodnením (ZZ) vzdelávaní formou školskej integrácie majú upravené podmienky na vykonanie Testovania 5 (T5). Úpravy zahŕňajú špecificky upravené testové zošity, pričom na titulnom liste každého testu pre žiakov so ZZ je označený **druh postihnutia** v zmysle nahlásených údajov o žiakovi.

Riaditeľov škôl žiadame, aby zákonných zástupcov žiakov so ZZ informovali o možnosti úprav podmienok na vykonanie T5.

Nahlasovanie žiakov so zdravotným znevýhodnením do T5 je nutné uskutočniť do stanoveného termínu. Po uplynutí tohto termínu nebudeme môcť akceptovať akékoľvek zmeny ohľadom úpravy testov pre žiakov so ZZ a testy zašleme na ZŠ podľa údajov prihlásených v databáze.

Podľa upravených podmienok môže testovanie vykonať žiak:

- špeciálnej školy,
- špeciálnej triedy v základnej škole,
- základnej školy vzdelávaný v triede spolu s ostatnými žiakmi školy formou školskej integrácie (začlenenia).

Účasť žiakov so ZZ na celoslovenskom testovaní

- Žiaci, ktorí sa vzdelávajú formou školskej integrácie (začlenenia), sa do testovania zapájajú.
- Žiaci, ktorí sa vzdelávajú formou školskej integrácie (začlenenia) podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu **s modifikáciou obsahu** z testovaného predmetu, vzhľadom na závažnosť postihnutia a vývinovej poruchy (žiaci so zrakovým postihnutím, so sluchovým postihnutím, telesným postihnutím, s autizmom a s dyskalkúliou*), sa do testovania zapájajú dobrovoľne na základe záverov dlhoročného diagnostikovania poradenským zariadením uvedeného zdravotného znevýhodnenia.
- Žiaci, ktorí sú **dlhodobo** alebo často umiestňovaní z vážnych zdravotných dôvodov (onkologické, psychiatrické, poúrazové, pooperačné stavy) **v ZŠ pri zdravotníckych zariadeniach**, sa do testovania nezapájajú.
- Žiaci, ktorí sú **krátkodobo** umiestnení v ZŠ pri zdravotníckych zariadeniach, sa do testovania zapájajú a na testovaní sa zúčastnia v kmeňovej škole, ak im to ich zdravotný stav dovolí.
- Žiaci, ktorí sú umiestnení z vážnych dôvodov **v špeciálnych výchovných zariadeniach** (reedukačných centrách, diagnostických centrách, liečebno-výchovných sanatóriách), sa do testovania zapájajú dobrovoľne. Ak im to ich zdravotný stav dovolí, na testovaní sa zúčastňujú v kmeňovej škole.
- *Žiaci **s dyskalkúliou** píšú test z vyučovacích jazykov povinne. Test z matematiky píšú dobrovoľne.

Druh postihnutia

Žiaci so ZZ, na ktorých sa vzťahujú úpravy podmienok a priebehu externého testovania, sú žiaci:

- a) so sluchovým postihnutím (SP),
- b) so zrakovým postihnutím (ZP),
- c) s telesným postihnutím (TP),
- d) chorí a zdravotne oslabení (CHaZO),
- e) s vývinovými poruchami učenia (VPU)*,
- f) s poruchami aktivity a pozornosti (PAaP)**,
- g) s poruchami správania (PS),
- h) s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS),
- i) s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (AUT).

<u>Poznámka</u>	
*Do skupiny žiakov s VPU zaraďujeme žiakov s dyslexiou, dysgrafiou, dysortografiou, dyskalkúliou .	
**Do skupiny žiakov s PAaP zaraďujeme žiakov s ADHD, ADD .	
Veľkosť písma	Možnosť výberu povolená iba žiakom: • so ZP (veľkosť 14 – 36), • s TP (veľkosť 14 – 18), • s VPU (veľkosť 12 – 14).
Braillovo písmo	Možnosť výberu povolená iba žiakom so ZP .
Riadkovanie	Možnosť výberu 1,5 alebo 2 .
Test v elektronickej podobe (CD)	Možnosť označenia povolená iba žiakom so ZP a TP .
Žiak s dyskalkúliou bude robiť testovanie z matematiky	Možnosť označenia „ Áno “ povolená iba žiakom s VPU – dyskalkúliou . Test z matematiky píšú žiaci s dyskalkúliou dobrovoľne.
Skupina obmedzenia	
Pri zaraďovaní žiaka so ZZ do skupiny obmedzenia v rámci testovania vychádzajte nielen zo záverov a odporúčaní špeciálnopedagogických alebo psychologických správ, ale riadte sa aj odporúčaniami pedagóga, ktorý žiaka so ZZ vzdelával. Skupinu obmedzenia <u>určí vyučujúci testovaného predmetu spolu s triednym učiteľom, školským špeciálnym pedagógom, školským psychológom (v prípade, že je na škole), resp. výchovným poradcom a so súhlasom zákonného zástupcu žiaka.</u> Žiaci sa do skupín nezaraďujú podľa stupňa postihnutia z lekárskeho hľadiska, ale podľa miery obmedzenia pri práci s testom nasledovne:	
1. skupina obmedzenia žiakov so ZZ	
• Pracujú s upravenými testami po formálnej a obsahovej stránke. S upravenými testami po <u>formálnej stránke</u> pracuje žiak s PAaP, s PS a CHaZO; po <u>formálnej aj obsahovej stránke</u> pracuje iba žiak so SP, ZP, TP, VPU, NKS a AUT. • Majú predĺžený čas o 15 minút. • Podľa individuálnej potreby môžu používať kompensačné pomôcky, ktoré používajú na vyučovaní pri písaní písomných prác, resp. tie, ktoré vyplývajú zo záverov diagnostických vyšetrení. • Všetci si svoje odpovede zapisujú priamo do testu a následne ich samostatne prepíšu do odpovedových hárkov. • Počas riešenia úloh v jednotlivých testoch pracujú samostatne bez pomoci asistenta, tlmočníka do posunkovej reči alebo zdravotníckeho personálu.	
2. skupina obmedzenia žiakov so ZZ	
• Pracujú s upravenými testami po formálnej a obsahovej stránke. S upravenými testami po <u>formálnej stránke</u> pracuje žiak s PAaP, s PS a CHaZO; po <u>formálnej aj obsahovej stránke</u> pracuje iba žiak so SP, ZP, TP, VPU, NKS a AUT.	

- Majú **predĺžený čas** o 30 minút.
- Podľa individuálnej potreby môžu používať **kompenzačné pomôcky**, ktoré používajú na vyučovaní pri písaní písomných prác, resp. tie, ktoré vyplývajú zo záverov diagnostických vyšetrení.
- Svoje **odpovede** zapisujú buď priamo do testu, alebo na pomocný papier, prípadne odpovede diktujú asistentovi. Zapísané odpovede žiaka podľa individuálnej potreby prepíše do odpovedového hárka asistent.
- V priebehu testovania môžu využiť pomoc asistenta, tlmočníka do posunkovej reči alebo zdravotníckeho personálu.

POZNÁMKY K ÚPRAVÁM ŽIAKOV SO ZZ

Úpravy testov

Žiak so ZZ by mal mať v priebehu testovania také úpravy, aké mal v priebehu vzdelávania na ZŠ. Pri prihlasovaní žiaka so ZZ uveďte len tie úpravy, ktoré žiak so ZZ skutočne potrebuje. Možnosti úprav T5 pre žiakov so ZZ na prihlasovanie do informačného systému sú uvedené v **prílohe** v tabuľke č. 1.

Žiaci so ZZ pracujú s upravenými testami po formálnej alebo obsahovej stránke:

Formálne úpravy sa týkajú zväčšenia veľkosti písma, úpravy riadkovania, prepisu textu do Braillovho písma, do elektronickej formy, zvýraznenia kľúčových slov v zadaní úlohy, členenia testového hárka tak, aby bola uľahčená orientácia.

- Pri prihlasovaní **slabozrakého žiaka**, ktorý potrebuje väčšie písmo, odporúčame vybrať takú veľkosť písma a riadkovania, ktorú žiak skutočne používa.
- Pri prihlasovaní **nevidiaceho žiaka**, ktorý pracuje s textom v Braillovom písme, odporúčame okrem výberu úpravy testu do Braillovho písma zaškrtnúť aj možnosť testu v elektronickej podobe na CD.
- Pri prihlasovaní **žiaka so ZP a s TP** je možné okrem štandardnej papierovej verzie testu požiadať o test upravený v elektronickej podobe na CD.
- Pri prihlasovaní **žiaka s VPU (s dyskalkúliou)** v informačnom systéme označte, či žiak bude alebo nebude písať test z matematiky.

Obsahové úpravy sú náročné, pretože je potrebné zachovať obsah úloh (cieľ úloh). Obsah testov zostáva porovnateľný s obsahom testov pre intaktných žiakov. Žiaci so sluchovým (SP), zrakovým (ZP), telesným postihnutím (TP), s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS), s autizmom (AUT) a s vývinovými poruchami učenia (VPU) majú z dôvodu zdravotného postihnutia úlohy modifikované. Úlohy môžu byť preformulované alebo nahradené novými úlohami, pričom je zachovaná obťažnosť a obsahová špecifikácia testu.

Kontakt

Otázky spojené s realizáciou Testovania 5 a úpravami podmienok na vykonanie testovania žiakov so ZZ môžete konzultovať:

- telefonicky: 02/68 26 01 07, 0911 405 086,
- e-mailom: testovanie9zz@nucem.sk.

Príloha

Tabuľka 1

Možnosti úprav testov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením na prihlasovanie do informačného systému na Testovanie 5

Druh ZZ	Skupina	Veľkosť písma	Riadkovanie	Test na CD	Braillovo písmo	Test z MAT
SP	1.	automaticky 12	volia 1,5 – 2	–	–	–
	2.					
ZP	1.	volia 12 – 36	volia 1,5 – 2	áno – nie	áno – nie	–
	2.					
TP	1.	volia 12 – 18	volia 1,5 – 2	áno – nie	–	–
	2.					
CHaZO	1.	automaticky 12	volia 1,5 – 2	–	–	–
	2.					
VPU	1.	volia 12 – 14	volia 1,5 – 2	–	–	*áno – nie
	2.					
PAaP	1.	automaticky 12	volia 1,5 – 2	–	–	–
	2.					
PS	1.	automaticky 12	volia 1,5 – 2	–	–	–
	2.					
NKS	1.	automaticky 12	volia 1,5 – 2	–	–	–
	2.					
AUT	1.	automaticky 12	volia 1,5 – 2	–	–	–
	2.					

Poznámka: *Žiak so ZZ bude/nebude robiť testovanie z matematiky sa vzťahuje iba na žiakov s VPU s dyskalkúliou.